

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. lapkričio 23 d.*

„Apeliacinis skundas – Visuomenės sveikata – Vartotojų apsauga – Reglamentas (EB) Nr. 1924/2006 – Teiginiai apie maisto produktų sveikumą – 13 straipsnio 3 dalis – Leidžiamų vartoti teiginių apie maisto produktų sveikumą sąrašas – Botaninės medžiagos – Neįvertinti sveikumo teiginiai – Ieškinys dėl neveikimo – SESV 265 straipsnis – Europos Komisijos pozicijos apibrėžimas – Suinteresuotumas pareikšti ieškinį – *Locus standi*“

Sujungtose bylose C-596/15 P ir C-597/15 P

dėl 2015 m. lapkričio 13 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateiktų dviejų apeliacinių skundų

Bionorica SE, įsteigta Noimarkte (Vokietija) (C-596/15 P),

ir

Diapharm GmbH & Co. KG, įsteigta Miunsteryje (Vokietija) (C-597/15 P),

atstovaujamos advokatų M. Weidner, T. Guttat ir N. Hußmann,

apeliantės,

dalyvaujant kitai proceso šaliai

Europos Komisijai, atstovaujamai S. Grünheid ir M. Wilderspin,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kuri sudaro kolegijos pirmininkas L. Bay Larsen, teisėjai J. Malenovský, M. Safjan (pranešėjas), D. Šváby ir M. Vilaras,

generalinis advokatas M. Bobek,

posėdžio sekretorius M. Aleksejev, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2017 m. sausio 19 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2017 m. balandžio 25 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

* Proceso kalba: vokiečių.

Sprendimą

- 1 Savo apeliaciniais skundais *Bionorica SE* ir *Diapharm GmbH & Co. KG* prašo panaikinti 2015 m. rugsėjo 16 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo nutartis *Bionorica / Komisija* (T-619/14, nepaskelbta Rink., toliau – byloje T-619/14 priimta nutartis, EU:T:2015:723) ir *Diapharm / Komisija* (T-620/14, nepaskelbta Rink., toliau – byloje T-620/14 priimta nutartis, EU:T:2015:714), kuriomis jis atmetė jų ieškinius; šiais ieškiniais siekta konstatuoti Europos Komisijos neveikimą dėl to, kad ji neteisėtai nepaprašė Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) įvertinti teiginių apie botaninių medžiagų sveikumą siekiant pagal 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą [sveikumą] (OL L 404, 2006, p. 9, ir klaidų ištaisymas OL L 12, 2007, p. 3), iš dalies pakeisto 2008 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 109/2008 (OL L 39, 2008, p. 14) (toliau – Reglamentas Nr. 1924/2006), 13 straipsnio 3 dalį priimti leidžiamų vartoti teiginių apie maisto produktų sveikumą sąrašą.

Teisinis pagrindas

Sprendimas 1999/468

- 2 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimo 1999/468/EB, nustatančio Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką (OL L 184, 1999, p. 23; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 3 t., p. 124), iš dalies pakeisto 2006 m. liepos 17 d. Tarybos sprendimu 2006/512/EB (OL L 200, 2006, p. 11) (toliau – Sprendimas 1999/486), 5a straipsnyje reglamentuojama reguliavimo procedūra su tikrinimu.
- 3 Sprendimas 1999/468 buvo panaikintas pagal 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, p. 2011, p. 13), 12 straipsnio pirmą pastraipą. Tačiau pagal šio reglamento 12 straipsnio antrą pastraipą Sprendimo 1999/468 5a straipsnio poveikis išlieka galiojančiuose pagrindiniuose teisės aktuose, kuriuose pateikiama nuoroda į tą straipsnį.

Reglamentas (EB) Nr. 178/2002

- 4 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 6 t., p. 463), 3 straipsnyje „Kiti apibrėžimai“ numatyta:

„Šiame reglamente:

<...>

- 2) „maisto verslas“ – tai pelno siekianti arba nesiekianti viešoji ar privati įmonė, vykdanči bet kokią su visais maisto gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapais susijusią veiklą;
- 3) „maisto verslo operatorius“ – tai fiziniai arba juridiniai asmenys, atsakingi už tai, kad jų kontroliuojamame maisto versle būtų garantuotai laikomasi maisto produktus reglamentuojančių įstatymų reikalavimų;

<...>“

Reglamentas Nr. 1924/2006

- 5 Remiantis Reglamento Nr. 1924/2006 23 konstatuojamąja dalimi, „Bendrijoje vartoti teiginius apie sveikatingumą [sveikumą] turėtų būti leidžiama tik atlikus aukščiausio įmanomo lygio mokslinį įvertinimą. Tam, kad būtų užtikrintas suderintas mokslinis šių teiginių vertinimas, šiuos įvertinimus turėtų atlikti [EFSA].“
- 6 Šio reglamento 2 straipsnio „Sąvokų apibrėžimai“ 1 dalies a punkte ir jo 2 dalies 5 punkte nurodyta:
- „1. Šiame reglamente:
- a) taikomi <...> „maisto verslo operatoriaus“, <...> sąvokų apibrėžimai, pateikti <...> [Reglamento Nr. 178/2002 3 straipsnio 3 punkte];
- <...>
2. Taip pat taikomi šie sąvokų apibrėžimai:
- <...>
- 5) teiginys apie sveikatingumą [sveikumą] – teiginys, kuriuo tiesiogiai ar netiesiogiai teigiama ar užsimenama, kad esama ryšio tarp maisto produkto kategorijos, maisto produkto ar vienos jo sudedamųjų dalių ir sveikatos;
- <...>“
- 7 Reglamento Nr. 1924/2006 3 straipsnio „Visų teiginių bendrieji principai“ antros pastraipos a punkte numatyta, kad teiginiai apie sveikumą neturi [negali] būti „melagingi, dviprasmiški ar klaidinantys“.
- 8 Šio reglamento 6 straipsnio „Mokslinis teiginių įrodymas“ 1 dalyje nurodyta:
- „Teiginiai apie maistingumą ir sveikatingumą [sveikumą] pagrindžiami ir įrodomi visuotinai pripažintais moksliniais įrodymais.“
- 9 Minėto reglamento 10 straipsnio „Konkrečios sąlygos“ 1 dalyje numatyta:
- „Teiginiai apie sveikatingumą [sveikumą] yra draudžiami, išskyrus atvejus, kai jie atitinka II skyriaus bendruosius ir šio skyriaus konkrečius reikalavimus bei yra leidžiami pagal šį reglamentą ir yra įtraukti į leidžiamų teiginių sąrašus, numatytus 13 ir 14 straipsniuose.“
- 10 Šio reglamento 13 straipsnyje „Teiginiai apie sveikatingumą [sveikumą], išskyrus teiginius apie susirgimo rizikos mažinimą ir vaikų vystymąsi bei sveikatą“ nurodyta:
- „1. Teiginiai apie sveikatingumą [sveikumą], apibūdinantys ar darantys nuorodą į:
- a) maistinės ar kitos medžiagos poveikį organizmo augimui, vystymuisi ir funkcijoms arba
- b) psichologines ir elgsenos funkcijas, arba
- c) nepažeidžiant [1996 m. vasario 26 d. Komisijos] direktyvos 96/8/EB [dėl maisto produktų, skirtų sumažinto energijos kiekio dietoms svoriui mažinti (OL L 55, 1996, p. 22; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 15 t., p. 454)] nuostatų, lieknėjimą, svorio metimą, alkio pojūčio slopinimą, sotumo pojūčio didinimą arba maitinantis gaunamo energijos kiekio sumažinimą,

kurie yra įtraukti į 3 dalyje nurodytą sąrašą, gali būti vartojami netaikant 15–19 straipsniuose numatytų procedūrų, jei jie yra:

- i) pagrįsti visuotinai pripažintais moksliniais įrodymais ir
- ii) gerai suprantami vidutiniam vartotojui.

2. Valstybės narės vėliausiai iki 2008 m. sausio 31 d. pateikia Komisijai 1 dalyje nurodytų teiginių sąrašus kartu su jiems taikomoms sąlygomis ir su nuorodomis į susijusius mokslinius įrodymus.

3. Komisija, pasikonsultavusi su [EFSA], <...> ne vėliau kaip iki 2010 m. sausio 31 d. patvirtina 1 dalyje pateiktų leistinių teiginių Bendrijos sąrašą, skirtą iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, bei visas būtinas šių teiginių vartojimo sąlygas.

4. Bet kurie 3 dalyje nurodyto sąrašo pakeitimai, kurie grindžiami visuotinai pripažintais moksliniais duomenimis ir skirti iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, priimami <...> pasikonsultavus su [EFSA], pačios Komisijos iniciatyva ar valstybės narės prašymu.

5. 3 dalyje nurodyto teiginių sąrašo papildymas teiginiais, kurie grindžiami naujausiais moksliniais įrodymais <...>, priimamas 18 straipsnyje nustatyta tvarka, išskyrus teiginius, susijusius su vaiko vystymusi ir sveikata <...>“

- 11 Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnio „Bendrijos leidimo suteikimas“ 5 dalyje nustatyta:

„Bet kuris maisto verslo operatorius gali vartoti į 13 ir 14 straipsniuose numatytus sąrašus įtrauktus teiginius apie sveikatingumą [sveikumą] laikydamasis jiems taikomų sąlygų <...>“

- 12 Šio reglamento 25 straipsnio „Komiteto procedūra“ 3 dalyje nustatyta:

„Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomos [Sprendimo 1999/468] 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.“

- 13 Minėto reglamento 28 straipsnio „Pereinamojo laikotarpio priemonės“ 5 ir 6 dalyse nurodyta:

„5. 13 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyti teiginiai apie sveikatingumą [sveikumą] maisto verslo operatorių atsakomybe gali būti vartojami nuo šiame reglamente nurodytos įsigaliojimo datos iki 13 straipsnio 3 dalyje nurodyto sąrašo patvirtinimo, jei jie atitinka šį reglamentą ir jiems taikomas nacionalines nuostatas bei nepažeidžia 24 straipsnyje nurodytų apsaugos priemonių patvirtinimo.

6. Kitiems teiginiams apie sveikatingumą [sveikumą], nenurodytiems 13 straipsnio 1 dalies a punkte ir 14 straipsnio 1 dalies a punkte, kurie buvo vartojami laikantis nacionalinių nuostatų iki šio reglamento įsigaliojimo datos, taikomos šios sąlygos:

- a) teiginiams apie sveikatingumą [sveikumą], kurie buvo įvertinti valstybėje narėje ir kuriems buvo suteiktas leidimas, leidimai suteikiami taip:
 - i) valstybės narės pateikia Komisijai vėliausiai iki 2008 m. sausio 31 d. šiuos teiginius ir ataskaitą dėl pagrindžiančių teiginį mokslinių duomenų įvertinimo;
 - ii) pasikonsultavusi su [EFSA], Komisija <...> priima sprendimą dėl teiginių apie sveikatingumą [sveikumą], kuriems šiuo būdu suteikiamas leidimas, parengtą siekiant iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant.

Teiginiai apie sveikatingumą [sveikumą], kuriuos vartoti leidimas pagal šią tvarką nesuteikiamas, gali būti toliau vartojami šešis mėnesius nuo tokio sprendimo priėmimo datos.

b) teiginiams apie sveikatingumą [sveikumą], kurie nebuvo įvertinti valstybėje narėje ir kuriems nebuvo suteiktas leidimas: šie teiginiai gali būti toliau vartojami su sąlyga, kad pagal šį reglamentą paraiška pateikiama iki 2008 m. sausio 19 d.]; teiginiai apie sveikatingumą [sveikumą], kuriuos vartoti leidimai pagal šią tvarką nesuteikiami, gali būti toliau vartojami šešis mėnesius nuo sprendimo priėmimo pagal 17 straipsnio 3 dalį.“

Reglamentas (EB) Nr. 432/2012

14 2012 m. gegužės 16 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 432/2012 dėl tam tikrų leidžiamų vartoti teiginių apie maisto produktų sveikumą, išskyrus teiginius apie susirgimo rizikos mažinimą, vaikų vystymąsi ir sveikatą, sąrašo sudarymo (OL 136, 2012, p. 1) 10 ir 11 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(10) Komisija nustatė, kad yra keletas vertinti pateiktų teiginių dėl augalų ar vaistažolių medžiagų, vadinamųjų botaninių medžiagų, poveikio, kurių mokslinio vertinimo [EFSA] dar nebaigė. Be to, yra keletas teiginių apie sveikumą, kurie turi būti papildomai įvertinti, kad Komisija galėtų apsvarstyti jų įtraukimą ar neįtraukimą į leidžiamų vartoti teiginių sąrašą, arba kurie buvo įvertinti, bet dėl kitų pagrįstų priežasčių Komisija negalėjo baigti jų svarstyti laiku;

(11) teiginiai, kurių vertinimo dar nebaigė [EFSA] arba kurių nebaigė svarstyti Komisija, bus paskelbti Komisijos interneto svetainėje <...> ir galės būti toliau vartojami pagal Reglamento [Nr. 1924/2006] 28 straipsnio 5 ir 6 dalis.“

15 Šio reglamento 2 straipsnio „Išgaliojimas ir taikymas“ trečiojoje pastraipoje nurodyta, kad šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Bylų aplinkybės

16 Ginčui svarbias aplinkybes, išdėstytas bylose T-619/14 ir T-620/14 priimtose nutartyse, galima apibendrinti taip, kaip nurodyta toliau.

17 *Bionorica* yra įmonė, gaminanti farmacijos produktus ir maisto papildus ir jais prekiaujanti Europos rinkoje; šiuo tikslu ji produktų etiketėse ir reklamoje vartoja tam tikrus sveikumo teiginius.

18 *Diapharm* yra įmonė, tarptautiniu mastu teikianti visapusiškas paslaugas sveikatos pramonei. Didelę jos veiklos dalį sudaro įmonių konsultavimas dėl sveikumo teiginių vartojimo ant maisto produktų, o visų pirma ant maisto papildų pakuočių.

19 Priėmus Reglamentą Nr. 1924/2006, pagal jo 13 straipsnio 2 dalį iš valstybių narių Komisija gavo apie 44 000 sveikumo teiginių. Remdamasi šiais nacionaliniais sveikumo teiginių sąrašais Komisija parengė jų konsoliduotą sąrašą.

20 2008 m. liepos 24 d. Komisija formaliai persiuntė EFSA prašymą pagal Reglamento Nr. 1924/2006 13 straipsnio 3 dalį pateikti mokslinę nuomonę dėl minėtų teiginių. Kartu Komisija perdavė EFSA pirmą konsoliduoto sveikumo teiginių sąrašo dalį. Kitos konsoliduoto sąrašo dalys buvo perduotos 2008 m. lapkričio ir gruodžio mėn., o 2010 m. kovo mėn. pateiktas papildymas, kuriame nustatytas galutinis 4 637 vertintinų sveikumo teiginių skaičius. 2009 m. spalio mėn. ir 2011 m. liepos mėn. EFSA atliko Komisijos pateiktų sveikumo teiginių mokslinį vertinimą.

21 2010 m. rugsėjo 27 d. Komisija savo interneto svetainėje paskelbė pranešimą spaudai, kuriame nurodyta, kad dėl didelio sveikumo teiginių skaičiaus ir uždelsto jų tvarkymo ji linkusi pradėti procesą, leidžiantį palaipsniui priimti Europos Sąjungoje leistinų sveikumo teiginių sąrašą. Be to, Komisijos teigimu, iš naujo nustatyti šio sąrašo priėmimo proceso prioritetus, be kita ko, paskatino informacija

apie įtampą dėl augalinių sudedamųjų dalių traktavimo pagal teisės aktus, reglamentuojančius sveikumo teiginius, ir teisės aktus, reglamentuojančius tradicinius augalinius vaistinius preparatus, taip pat būtinybę atlikti svarstymus dėl nuoseklaus šių sudedamųjų dalių traktavimo. Dėl to Komisija paragino EFSA laikinai sustabdyti teiginių apie botaninių medžiagų sveikumą vertinimą ir sutelkti analizę į visus kitus pateiktus teiginius, kad kuo greičiau būtų priimtas jų sąrašas. Šiomis aplinkybėmis Komisija paaiškino, kad pirmiausia reikia atlikti teiginių apie kitų nei botaninių medžiagų sveikumą analizę, o tada nagrinėti teiginius apie botanines medžiagas.

- 22 2012 m. gegužės 16 d. Komisija priėmė Reglamentą Nr. 432/2012. Šiame reglamente ji patvirtino dalinį sąrašą, apimantį 222 sveikumo teiginius, kurie atitinka 497 konsoliduoto sąrašo įrašus, dėl kurių EFSA iš esmės padarė išvadą, kad, remiantis pateiktais duomenimis, galima nustatyti priežastinį ryšį tarp maisto produktų kategorijos, maisto produkto ar vienos iš jo sudedamųjų dalių ir deklaruojamo poveikio.
- 23 Tą pačią dieną Komisija sudarė sąrašą, apimantį daugiau nei 2 000 sveikumo teiginių, kurių EFSA dar neįvertino arba dėl kurių ji pati dar nepateikė savo nuomonės, ir paskelbė šį sąrašą savo interneto svetainėje. Anot Komisijos, šie teiginiai, kurie iš esmės susiję su botaninių medžiagų poveikiu, dar neįvertinti ir todėl gali būti vartojami remiantis pereinamojo laikotarpio tvarka, numatyta Reglamento Nr. 1924/2006 28 straipsnio 5 ir 6 dalyse. Dalinį leidžiamų vartoti sveikumo teiginių sąrašą, nustatytą Reglamentu Nr. 432/2012, Komisija vėliau atnaujino, o teiginiai apie botaninių medžiagų sveikumą liko neįvertinti.
- 24 2014 m. balandžio 22 ir 24 d. raštais atitinkamai *Bionorica* ir *Diapharm* paragino Komisiją vėl imtis teiginių apie botaninių medžiagų sveikumą vertinimo, o visų pirma pateikti EFSA prašymą nedelsiant atlikti šį vertinimą, kad būtų galima priimti išbaigtą sveikumo teiginių sąrašą, kaip reikalaujama pagal Reglamento Nr. 1924/2006 13 straipsnio 3 dalį. Šios įmonės taip pat pareiškė ketinančios kreiptis į Bendrąjį Teismą, jeigu Komisija nesiimtų veiksmų.
- 25 2014 m. birželio 19 d. raštais (toliau – 2014 m. birželio 19 d. raštai) Komisija atsakė į minėtus *Bionorica* ir *Diapharm* raginimus imtis veiksmų ir, be kita ko, nurodė:

„Kaip žinote, Komisija pradėjo svarstymus dėl teiginių apie vadinamųjų botaninių medžiagų sveikumą, nes kai kurios valstybės narės ir suinteresuotieji subjektai išreiškė susirūpinimą dėl skirtingo produktų, kurių sudėtyje yra tokių medžiagų, traktavimo pagal teisės aktus dėl sveikumo teiginių ir teisės aktus dėl tradicinių augalinių vaistinių preparatų.

Laukdama svarstymų rezultatų, Komisija paprašė [EFSA] nutraukti vykdomą mokslinį teiginių apie botaninių medžiagų sveikumą vertinimą. Komisija pripažįsta šio sudėtingo klausimo svarbą vartotojams ir verslo subjektams. Tačiau norint apsispręsti, kokių veiksmų geriausia imtis, Komisijai reikia laiko ir informacijos apie sprendimui priimti būtiną kontekstą.“

Procesas Bendrajame Teisme ir bylose T-619/14 ir T-620/14 priimtos nutartys

- 26 2014 m. rugpjūčio 19 d. Bendrojo Teismo kanceliarijoje pateiktais ieškiniais *Bionorica* ir *Diapharm* paprašė Bendrojo Teismo konstatuoti Komisijos neveikimą dėl to, kad ji neteisėtai nenurodė EFSA įvertinti teiginių apie botaninių medžiagų sveikumą siekiant Reglamento Nr. 1924/2006 13 straipsnio 3 dalyje numatyta tvarka priimti galutinį leidžiamų vartoti sveikumo teiginių sąrašą.
- 27 Atskirais dokumentais, Bendrojo Teismo kanceliarijoje pateiktais 2014 m. lapkričio 20 d., Komisija pareiškė ieškinių nepriimtinumą grindžiamus prieštaravimus, o *Bionorica* ir *Diapharm* 2014 m. gruodžio 19 d. pateikė savo pastabas ir paprašė Bendrojo Teismo juos atmesti ir priimti sprendimą iš esmės.

- 28 Byloje T-619/14 ir byloje T-620/14 priimtomis nutartimis Bendrasis Teismas atmetė atitinkamai *Bionorica* ir *Diapharm* ieškinius ir iš jų priteisė bylinėjimosi išlaidas.
- 29 Pirmiausia Bendrasis Teismas nagrinėjo, ar *Bionorica* ir *Diapharm* ieškiniai dėl neveikimo atitiko SESV 265 straipsnyje numatytas sąlygas, ir bylose T-619/14 ir T-620/14 priimtų nutarčių 26 punkte pripažino šiuos ieškinius nepriimtinais dėl neatitikties šioms sąlygoms.
- 30 Konkrečiau kalbant, šių nutarčių 19 ir 20 punktuose Bendrasis Teismas iš pradžių priminė, kad SESV 265 straipsnyje nustatytos ieškinio dėl neveikimo priimtumo sąlygos neįvykdytos, nes paraginta imtis veiksmų institucija dar prieš pareiškiant ieškinį apibrėžė savo poziciją dėl šio raginimo, o minėtų nutarčių 23 punkte nurodė, kad 2014 m. birželio 19 d. raštai, vertinami bendrai, kiek juose aprašytos priežastys, dėl kurių nutarta nutraukti nagrinėjamų teiginių vertinimo procedūrą, ir *Bionorica* bei *Diapharm* pranešta, kad, norint išnagrinėti šį klausimą, Komisijai reikia daugiau laiko ir tikslesnės informacijos apie sprendimui priimti būtiną kontekstą, buvo pakankamai aiškūs ir tikslūs, kad jos galėtų sužinoti Komisijos poziciją dėl jų prašymų, t. y. kad ji nenurodys EFSA atlikti pageidaujamo vertinimo.
- 31 Todėl šių nutarčių 24 punkte Bendrasis Teismas nusprendė, kad minėti raštai reiškia pozicijos apibrėžimą, kaip tai suprantama pagal SESV 265 straipsnio antrą pastraipą, kuriuo užbaigtas Komisijos neveikimas.
- 32 Kaip bylose T-619/14 ir T-620/14 priimtų nutarčių 25 punkte šiuo klausimu pažymėjo Bendrasis Teismas, aplinkybė, kad Komisijos atsakymas netenkinio *Bionorica* ir *Diapharm*, šiuo požiūriu neturi reikšmės. SESV 265 straipsnyje numatytas neveikimas pasireiškia atitinkamo sprendimo nepriėmimu ar pozicijos neapibrėžimu, o ne kitokio akto, nei pageidavo suinteresuotasis asmuo, priėmimu.
- 33 Tada Bendrasis Teismas papildomai išnagrinėjo Komisijos nurodytą nepriimtumo pagrindą, kuris grindžiamas tuo, kad *Bionorica* ir *Diapharm* neturėjo suinteresuotumo pareikšti ieškinį, ir byloje T-619/14 priimtose nutarties 56 punkte, o byloje T-620/14 priimtose nutarties 55 punkte nusprendė, kad jų ieškiniai nepriimtini ir dėl suinteresuotumo pareikšti ieškinį nebuvimo.
- 34 Atsižvelgdamas į tai, Bendrasis Teismas byloje T-619/14 priimtose nutarties 39 ir 55 punktuose, o byloje T-620/14 priimtose nutarties 39 ir 54 punktuose priėjo prie išvados, kad nei *Bionorica*, nei *Diapharm* nenurodė aspekto, kurie pakankamai įrodytų, kaip EFSA atnaujintas teiginių apie botaninių medžiagų sveikumą vertinimas ir galutinio leidžiamų vartoti sveikumo teiginių sąrašo priėmimas galėjo joms atnešti apibrėžtos naudos.
- 35 Pirma, byloje T-619/14 priimtose nutarties 38, 42 ir 43 punktuose ir byloje T-620/14 priimtose nutarties 38, 41 ir 42 punktuose Bendrasis Teismas laikėsi nuomonės, kad iš Reglamento Nr. 1924/2006 28 straipsnio 5 ir 6 dalių formuluočių matyti, jog nuo šio reglamento priėmimo dienos numatyta taikyti perinamojo laikotarpio priemonės sveikumo teiginiams, kurie dar vertinami ir dėl kurių Komisija nėra priėmusi jokio sprendimo. Šiomis aplinkybėmis įmonės, suinteresuotos dar neįvertintais sveikumo teiginiais, galėjo toliau vartoti šiuos teiginius, laikydamosi minėto reglamento 28 straipsnio 5 ir 6 dalyse numatytos pereinanamojo laikotarpio tvarkos. Todėl, anot Bendrojo Teismo, remiantis Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnio 5 dalimi, pagal kurią iš esmės visiems maisto verslo operatoriams leidžiama vartoti minėtame galutiniame sąraše pateiktus sveikumo teiginius, šie teiginiai patenka į tokią pačią padėtį kaip sveikumo teiginiai, kurių vertinimas atidėtas, t. y. kai juos galima vartoti prekybos maisto produktais tikslais.
- 36 Be to, Bendrasis Teismas byloje T-619/14 priimtose nutarties 44 ir 45 punktuose ir byloje T-620/14 priimtose nutarties 43 ir 44 punktuose pripažino, kad bet kuriuo atveju, net jeigu būtų galima konstatuoti, kad Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnio 5 dalies taikymo poveikis *Bionorica* ir kitų maisto verslo operatorių teisinei padėčiai būtų kitoks nei tas, kurį lemia visų pirma šio reglamento 28 straipsnio 5 ir 6 dalyse numatyta pereinanamojo laikotarpio tvarka, tokia nauda iš esmės būtų

grindžiama prielaida, kad, EFSA atlikus vertinimą ir Komisijai priėmus galutinį sprendimą, jiems svarbius dar neįvertintus sveikumo teiginius būtų leista vartoti. Tačiau Bendrasis Teismas nurodė, kad šiuo metu tokia prielaida nėra konkreti ir todėl negali atitikti reikalavimų, suformuluotų jo jurisprudencijoje, pagal kurią, jeigu suinteresuotumas, kuriuo ieškovas remiasi, susijęs su būsima teisine padėtimi, jis turi įrodyti, kad šiai padėčiai jau padarytas poveikis. Šiuo klausimu Bendrasis Teismas priminė, kad Reglamentu Nr. 432/2012, kuriuo nustatytas dalinis leidžiamų vartoti sveikumo teiginių sąrašas, Komisija suteikė leidimą tik 222 sveikumo teiginiams iš 2 000 įvertintų teiginių, taigi ūkio subjektams naudingesnė galėjo būti pereinamojo laikotarpio tvarka nei galutinis leidžiamų vartoti sveikumo teiginių sąrašas.

- 37 Antra, byloje T-619/14 priimtos nutarties 47 ir 48 punktuose ir byloje T-620/14 priimtos nutarties 46 ir 47 punktuose Bendrasis Teismas atmetė *Bionorica* ir *Diapharm* argumentus, pagal kuriuos tai, kad EFSA atlieka tam tikrų sveikumo teiginių vertinimą ir kad kiti teiginiai dar neįvertinti, sukuria nevienodas konkurencijos sąlygas rinkoje, ir nusprendė, kad tokia nevienoda situacija galėjo paveikti tik gamintojų, kurių sveikumo teiginiai buvo atmesti priėmus Reglamentą Nr. 432/2012, interesus, bet ne gamintojų, kurių sveikumo teiginiai dar neįvertinti.
- 38 Trečia, Bendrasis Teismas nepritarė *Bionorica* ir *Diapharm* teiginiams, kad joms didelį poveikį padarė teisinis nesaugumas, rinkoje vyravęs dėl to, kad Komisija nebuvo priėmusi galutinio ir išsamaus sprendimo dėl leidimo vartoti sveikumo teiginius. Šiuo klausimu Bendrasis Teismas byloje T-619/14 priimtos nutarties 51 ir 52 punktuose, o byloje T-620/14 priimtos nutarties 50 ir 51 punktuose pabrėžė, jog teisinio saugumo principas reikalauja, kad teisės normos būtų aiškios ir tikslios, o jų pasekmės numatomos. Anot Bendrojo Teismo, tiek leidžiamiesiems vartoti ar atmestiems sveikumo teiginiams, tiek dar nevertintiems sveikumo teiginiams taikomos normos atitinka šias sąlygas. Visų pirma normos, taikomos dar neįvertintiems sveikumo teiginiams, aiškiai kyla iš Reglamento Nr. 1924/2006, būtent iš jo 28 straipsnio 5 ir 6 dalių; šiame straipsnyje nustatyta pereinamojo laikotarpio tvarka, nuo šio reglamento priėmimo taikoma sveikumo teiginiams, kurie dar nebuvo įvertinti ir dėl kurių nebuvo priimtas galutinis sprendimas.
- 39 Ketvirta, byloje T-619/14 priimtos nutarties 54 punkte ir byloje T-620/14 priimtos nutarties 53 punkte Bendrasis Teismas atmetė *Bionorica* ir *Diapharm* argumentus dėl finansinės žalos, kurią jos tariamai patyrė dėl Komisijos neveikimo, ir nurodė, kad jos nepaaiškino nei kaip kilo minėti nuostoliai, nei kaip jų būtų nelikę, jeigu Komisija būtų nurodžiusi EFSA tęsti dar neįvertintų sveikumo teiginių vertinimą.
- 40 Galiausiai, tik byloje T-620/14 Bendrasis Teismas išnagrinėjo ir pritarė Komisijos nurodytam nepriimtinumui pagrindui, grindžiamam *Bionorica* ir *Diapharm locus standi* nebuvimu. Šiuo klausimu byloje T-620/14 priimtos nutarties 56 punkte Bendrasis Teismas laikėsi nuomonės, kad *Diapharm*, kuri sveikatos pramonės įmonėms teikia konsultavimo ir pagalbos paslaugas, be kita ko, ir teiginių apie maisto produktų sveikumą srityje, negamina šios rūšies produktų ir jais neprekiuoja Sąjungos rinkoje. Todėl Bendrasis Teismas manė, kad *Diapharm* veikla nėra pakankamai susijusi su pirmiau nurodyta veikla, kad ją būtų galima laikyti tiesiogiai susijusia su aktu, kurį Komisija turi priimti konstatavus jos galimą neveikimą.

Šalių reikalavimai ir procesas Teisingumo Teisme

- 41 Apeliaciniuose skunduose *Bionorica* ir *Diapharm* Teisingumo Teismo prašo:
- panaikinti atitinkamai bylose T-619/14 ir T-620/14 priimtas nutartis ir
 - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.
- 42 Komisija prašo Teisingumo Teismo atmesti apeliacinius skundus kaip akivaizdžiai nepagrįstus ir priteisti iš apeliančių bylinėjimosi išlaidas.

- 43 2016 m. sausio 21 d. Teisingumo Teismo pirmininko sprendimu bylos C-596/15 P ir C-597/15 P buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma rašytinė ir žodinė proceso dalys ir priimtas bendras sprendimas, kaip tai numatyta Teisingumo Teismo procedūros reglamento 54 straipsnyje.

Dėl apeliacinių skundų

- 44 Grįsdamos apeliacinius skundus, ir *Bionorica*, ir *Diapharm* remiasi trimis pagrindais, kurie iš dalies sutampa.

Dėl antrojo pagrindo byloje C-596/15 P ir pirmojo pagrindo byloje C-597/15 P

Šalių argumentai

- 45 Nurodydamos atitinkamai antrąjį ir pirmąjį pagrindus, *Bionorica* ir *Diapharm* iš esmės teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, bylose T-619/14 ir T-620/14 priimtų nutarčių 24 punkte nusprenddamas, kad 2014 m. birželio 19 d. raštai reiškia pozicijos apibrėžimą, kaip tai suprantama pagal SESV 265 straipsnio antrą pastraipą, kuriuo užbaigtas Komisijos neveikimas.
- 46 Apeliančių teigimu, bylose T-619/14 ir T-620/14 priimtų nutarčių 23 punkte suformuluoti Bendrojo Teismo teiginiai, kad 2014 m. birželio 19 d. raštai, „vertinant bendrai, buvo pakankamai aiškūs ir tikslūs, kad [*Bionorica* ir *Diapharm*] galėtų sužinoti Komisijos poziciją dėl [jų prašymų], visų pirma tai, kad ji nenurodys EFSA atlikti pageidaujamą vertinimą, ir tokios pozicijos priežastis“, liudija, be kita ko, apie tai, kad Bendrasis Teismas tiksliai neišanalizavo šių raštų turinio.
- 47 Šiuo klausimu *Bionorica* ir *Diapharm* tvirtina, kad minėtų raštų pirmuose dviejuose sakiniuose Komisija tik nurodė teiginių apie botaninių medžiagų sveikumą vertinimo *status quo*. Savo raštuose, kuriuose ragino Komisiją imtis veiksmų, apeliančės pačios jau buvo apibendrinusios šią padėtį. Be to, jos teigia, kad svarstymų procesas, apie kurį Komisija užsimena 2014 m. birželio 19 d. raštuose, per kurį valstybėms narėms buvo išsiųstas konsultacinis dokumentas apie tolesnį šių teiginių vertinimą, Komisijos iniciatyva pradėtas 2012 m. liepos mėn. ir baigėsi 2012 m. pabaigoje; dauguma valstybių narių pritarė tolesniam vertinimui pagal iki šiol taikytą mokslinį metodą, įskaitant ir dar neįvertintų sveikumo teiginių vertinimą. *Bionorica* ir *Diapharm* teigimu, 2014 m. birželio 19 d. raštai yra mažų mažiausiai dviprasmiški, nes juose galimai nurodomas naujas svarstymų procesas.
- 48 *Bionorica* ir *Diapharm* taip pat pažymi, kad 2014 m. birželio 19 d. raštų trečiame sakinyje dėl teiginių apie botaninių medžiagų sveikumą vertinimo Komisija tiesiog pripažino „šio sudėtingo klausimo“ svarbą vartotojams ir ūkio subjektams. Ketvirtame ir paskutiniame sakinyje Komisija tik paaiškino, kad norint apsispręsti, „kokių veiksmų geriausia imtis“, jai reikia laiko ir informacijos apie sprendimui priimti būtiną kontekstą, tačiau nepaaiškino, kas, kaip ji pati mano, šiuo atveju būtina.
- 49 Todėl iš 2014 m. birželio 19 d. raštų buvo neįmanoma išsiaiškinti Komisijos pozicijos dėl apeliančių jau pareikšto raginimo imtis veiksmų, o visų pirma to, ar ir, jei taikytina, koku momentu ji ketino prašyti EFSA tęsti teiginių apie botaninių medžiagų sveikumą vertinimą. Remiantis 1985 m. gegužės 22 d. Teisingumo Teismo sprendimu *Parlamentas / Taryba* (13/83, EU:C:1985:220, 25 punktą), toks netiesus atsakymas negali būti laikomas pakankamu pozicijos apibrėžimu, kuriuo užbaigiamas neveikimas.
- 50 Komisijos tvirtinimu, Bendrasis Teismas teisingai nusprendė, kad iš 2014 m. birželio 19 d. raštų *Bionorica* ir *Diapharm* galėjo suprasti, jog ši institucija netenkins jų prašymų atnaujinti nutrauktą teiginių apie botaninių medžiagų sveikumą vertinimą. Anot Komisijos, iš konteksto, kuriam esant buvo suformuluoti šie raštai, apeliančės žinojo apie tai, kad ji persvarstė savo prioritetus ir sustabdė teiginių apie botaninių medžiagų sveikumą vertinimą siekdama iš pradžių įvertinti teiginius apie kitų medžiagų

nei botaninės sveikumą. Todėl iš 2014 m. birželio 19 d. raštų ir jų konteksto matyti, kad tuo metu, kai išsiuntė šiuos raštus bendrovėms *Bionorica* ir *Diapharm*, Komisija manė, kad dėl susiklosčiusios aplinkybės negalėjo būti pateiktas sprendimas reaguojant į jų raginimą imtis veiksmų.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 51 Remiantis SESV 265 straipsnio antra pastraipa, ieškinys dėl neveikimo priimamas tik tuo atveju, jeigu atitinkama institucija, įstaiga ar organas buvo pirmiau paragintas imtis veiksmų. Jei per du mėnesius po tokio paraginimo ta institucija, įstaiga ar organas neapibrėžia savo pozicijos, ieškinys gali būti pateikiamas per kitus du mėnesius.
- 52 Vadovaujantis suformuota jurisprudencija, SESV 265 straipsnyje numatytas neveikimas pasireiškia sprendimo nepriėmimu ar pozicijos neapibrėžimu (1971 m. liepos 13 d. Sprendimas *Deutscher Komponistenverband / Komisija*, 8/71, EU:C:1971:82, 2 punktas ir 2013 m. lapkričio 19 d. Sprendimas *Komisija / Taryba*, C-196/12, EU:C:2013:753, 22 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 53 Šiuo klausimu pažymėtina, kad ieškinį dėl neveikimo galima paduoti ne tik dėl to, kad nebuvo priimtas aktas, sukeliantis privalomų teisinių pasekmių, galinčių paveikti ieškovo interesus ir iš esmės pakeisti jo teisinę padėtį, bet ir dėl to, kad nebuvo priimtas parengiamasis aktas, jeigu jis yra būtina sąlyga vykstant procedūrai, kurios pabaigoje priimamas aktas, sukeliantis privalomų teisinių pasekmių (šiuo klausimu žr. 1988 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *Parlamentas / Taryba*, 302/87, EU:C:1988:461, 16 punktą).
- 54 Dėl institucijai skirtą raginimą imtis veiksmų pasakytina, kad jis turi būti pakankamai aiškus ir tikslus, kad institucija konkrečiai žinotų prašomo priimti sprendimo turinį, ir iš jo taip pat turi būti aišku, kad juo siekiama priversti tą instituciją apibrėžti poziciją (pagal analogiją žr. 1986 m. birželio 10 d. Sprendimo *Usinor / Komisija*, 81/85 ir 119/85, EU:C:1986:234, 15 punktą ir 1999 m. lapkričio 18 d. Nutarties *Pescados Congelados Jogamar / Komisija*, C-249/99 P, EU:C:1999:571, 18 punktą).
- 55 Be to, primintina, kad Bendrojo Teismo atliekamas teisinis faktinės aplinkybės ar akto, kaip antai rašto, kvalifikavimas yra teisės klausimas, kuris gali būti keliamas apeliaciniame procese (šiuo klausimu žr. 2006 m. birželio 1 d. Sprendimo *P & O European Ferries (Vizcaya) ir Diputación Foral de Vizcaya / Komisija*, C-442/03 P ir C-471/03 P, EU:C:2006:356, 90 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Taigi klausimas, ar institucijos išsiųstas raštas atsakant į raginimą imtis veiksmų užbaigė tariamą šios institucijos neveikimą, yra teisės klausimas, kurį galima nagrinėti apeliaciniame instancijoje.
- 56 Šiuo atveju neginčijama, kad Komisija pagal Reglamento Nr. 1924/2006 13 straipsnio 3 dalį privalėjo konsultuotis su EFSA, kad vėliau per toje nuostatoje numatytą terminą, t. y. vėliausiai iki 2010 m. sausio 31 d., būtų priimtas galutinis leidžiamų vartoti sveikumo teiginių sąrašas, ir kad tik dalis šio sąrašo buvo priimta 2012 m. gegužės 16 d. Reglamentu Nr. 432/2012. Taip pat neginčijama, kad *Bionorica* ir *Diapharm* atitinkamai 2014 m. balandžio 22 ir 24 d. raštais, nurodytais šio sprendimo 24 punkte, tinkamai paragino Komisiją imtis veiksmų, t. y. paprašyti EFSA nedelsiant atnaujinti teiginių apie botaninių medžiagų sveikumą vertinimą siekiant priimti galutinį leidžiamų vartoti sveikumo teiginių sąrašą, ir kad atsakydama į šiuos laiškus Komisija 2014 m. birželio 19 d. raštuose, paminėtuose šio sprendimo 25 punkte, tik nurodė, kad „norint apsispręsti, kokių veiksmų geriausia imtis, [jai] reikia laiko ir informacijos apie sprendimui priimti būtiną kontekstą“.
- 57 Šiuo klausimu pažymėtina, kad iš pradžių aprašiusi teiginių apie botaninių medžiagų sveikumą *status quo*, buvusią nuo jos 2010 m. rugsėjo 27 d. pranešimo spaudai, paminėto šio sprendimo 21 punkte, ir paskui nurodžiusi, kad jai reikia laiko ir konteksto, bet nepatikslinusi, kas, jos nuomone, yra būtina nagrinėjamam vertinimo procesui tęsti, Komisija vienareikšmiškai neatskleidė savo ketinimo pavesti ar nepavesti EFSA tęsti šį vertinimą.

- 58 Kitaip tariant, Komisija nei konsultavosi su EFSA, kaip to prašė *Bionorica* ir *Diapharm*, nei 2014 m. birželio 19 d. raštuose vienareikšmiškai nurodė, ar ir kada ji vykdytų tokią konsultaciją, o tai atitinka šio sprendimo 52 punkte nurodytą hipotezę.
- 59 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, bylose T-619/14 ir T-620/14 priimtų nutarčių 24 punkte nuspręsdamas, kad 2014 m. birželio 19 d. raštais buvo užbaigtas Komisijos neveikimas.
- 60 Todėl reikia pritarti antrajam byloje C-596/15 P nurodytam pagrindui ir pirmajam byloje C-597/15 P nurodytam skundo pagrindui.
- 61 Vis dėlto primintina, kad Bendrasis Teismas papildomai išnagrinėjo, ar *Bionorica* ir *Diapharm* turėjo suinteresuotumą pareikšti ieškinį, ir manydamas, kad abi įmonės jo neturėjo, priėjo prie išvados, kad jų ieškiniai turi būti atmesti kaip nepriimti ir dėl šio motyvo. Todėl, kad prireikus būtų galima panaikinti bylose T-619/14 ir T-620/14 priimtas nutartis, reikia išnagrinėti atitinkamus bylose C-596/15 P ir C-597/15 P nurodytus skundo pagrindus dėl šių nutarčių dalies, susijusios su suinteresuotumu pateikti ieškinį.

Dėl pirmojo ir trečiojo pagrindo byloje C-596/15 P ir antrojo pagrindo byloje C-597/15 P

- 62 Kadangi atitinkamai pirmuoju ir trečiuoju byloje C-596/15 P nurodytais pagrindais ir antruoju byloje C-597/15 P nurodytu pagrindu iš esmės ginčijama Bendrojo Teismo išvada, kad *Bionorica* ir *Diapharm* neturi suinteresuotumo pareikšti ieškinį, šiuos pagrindus reikia nagrinėti kartu.

Šalių argumentai

– Dėl pirmojo pagrindo byloje C-596/15 P

- 63 Nurodydama pirmąjį pagrindą, *Bionorica* teigia, kad Bendrasis Teismas padarė procesinę klaidą, kai iš dalies rėmėsi netiksliais faktais ir byloje T-619/14 priimtos nutarties 1 ir 48 punktuose klaidingai apibūdino įmonę, kuri gamina maisto papildus arba maisto produktus ir jais prekiaavo Europos rinkoje. Dėl to, anot *Bionorica*, Bendrasis Teismas priėmė jai nepalankų klaidingą sprendimą, pripažinęs, kad jai nebuvo svarbūs neįvertinti sveikumo teiginiai ir todėl savo suinteresuotumo pareikšti ieškinį šiuo atveju ji negalėjo grįsti nevienodų konkurencijos sąlygų buvimu.
- 64 Tačiau iš jos Bendrajame Teisme pareikšto ieškinio matyti, kad ji viena iš pirmųjų pasaulyje pradėjo gaminti augalinius vaistus, kurių, pavyzdžiui, nurodytų jos ieškinyje, sudėtyje yra terapinį poveikį turinčių medžiagų, dėl kurių buvo prašoma dar neįvertintų sveikumo teiginių.
- 65 Komisija ginčija *Bionorica* argumentus.
- 66 Palyginus bylos medžiagą ir byloje T-619/14 priimtą nutartį, matyti, kad skundžiamos nutarties 1 ir 48 punktuose konstatuotos faktinės aplinkybės, kurias ginčija *Bionorica*, visiškai nėra klaidingos, o veikiau jai palankios, nes Bendrasis Teismas rėmėsi paprastu šios bendrovės patvirtinimu, kad teiginius apie botaninių medžiagų sveikumą ji ketino vartoti kaip maisto verslo operatorė. Komisija nurodo, kad šis teiginys atitinka ieškinyje pateiktus duomenis.

– Dėl trečiojo pagrindo byloje C-596/15 P ir antrojo pagrindo byloje C-597/15 P

- 67 Nurodydamos atitinkamai trečiąją ir antrąją skundo pagrindus *Bionorica* ir *Diapharm* tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, byloje T-619/14 priimtos nutarties 55 ir 56 punktuose ir byloje T-620/14 priimtos nutarties 54 ir 55 punktuose papildomai nuspręsdamas, kad jų ieškiniai dėl neveikimo nepriimtini dėl suinteresuotumo pareikšti ieškinį nebuvimo, nes iš leidžiamų vartoti sveikumo teiginių sąrašo priėmimo jos negalėjo gauti jokios apibrėžtos naudos.
- 68 *Bionorica* ir *Diapharm* teigia, pirma, kad leidžiamų vartoti sveikumo teiginių vartojimui ir dar neįvertintų sveikumo teiginių vartojimui taikomi skirtingi reikalavimai, todėl jų padėtis negali būti tokia pati. Šiuo klausimu jos nurodo, kad Reglamento Nr. 1924/2006 28 straipsnio 5 ir 6 dalyse neleidžiama besąlygiškai vartoti neįvertintų sveikumo teiginių, priešingai, nustatomos jų vartojimo sąlygos, t. y. šie teiginiai visų pirma turi „atiti[kti] šį reglamentą ir jiems taikomas nacionalines nuostatas“.
- 69 Remiantis Reglamentu Nr. 1924/2006, tai, be kita ko, reiškia, kad neįvertinti sveikumo teiginiai negali būti klaidinantys ir turi būti paremti visuotinai pripažintais mokslo duomenimis. Taigi tai, ar šios sąlygos įvykdytos arba ar pirkėjai nėra klaidinami, tikrintų ne tik kompetentingos valstybinės maisto produktų kontrolės institucijos, bet ir kiekvienu konkrečiu atveju nagrinėtų nacionaliniai teismai, į kuriuos kreipiasi kiti rinkos subjektai. Vokietijoje tokia teisminė kontrolė, po kurios gali būti nedelsiant sustabdyta prekyba Vokietijos teritorijoje, atliekama suminio proceso tvarka ir neduoda sisteminiu požiūriu objektyviai pateisinamų rezultatų, kurie to paties sveikumo teiginio atveju gali radikaliai skirtis, priklausomai nuo teismo, visų pirma turint galvoje netikslų visuotinai pripažintų mokslo duomenų teisinį kriterijų, kuris palieka daug erdvės įvairioms interpretacijoms.
- 70 Todėl, kalbant apie galimybę teisėtai vartoti dar neįvertintus sveikumo teiginius, jokių momentų nebuvo jokio teisinio saugumo nei *Bionorica*, nei *Diapharm* ar kitai įmonei. Visiškai priešingai yra dėl leidžiamų vartoti sveikumo teiginių, įtrauktų į baigtinį leistinų teiginių sąrašą, kuriuo kiekvienu konkrečiu atveju buvo užbaigtas patikrinimas. Be to, *Bionorica* ir *Diapharm* šiuo klausimu teigia, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas aiškiai nenumatė pereinamojo laikotarpio priemonių po 2010 m. sausio 31 d., t. y. po Reglamento Nr. 1924/2006 13 straipsnio 3 dalyje nustatyto termino leidžiamų vartoti sveikumo teiginių sąrašui priimti.
- 71 Atsakydamos į Bendrojo Teismo teiginius, suformuluotus byloje T-619/14 priimtos nutarties 45 punkte ir byloje T-620/14 priimtos nutarties 44 punkte, kad pereinamojo laikotarpio priemonių taikymas galėjo būti naudingesnis nei sveikumo teiginių atmetimas, *Bionorica* ir *Diapharm* nurodo, kad teisinio saugumo, kurio jos siekia vartodamos sveikumo teiginius, ir joms tenkančios naudos požiūriu galutinai leisti vartoti sveikumo teiginiai yra toks pats patikimas rodiklis kaip ir galutinai atmesti teiginiai.
- 72 Antra, *Bionorica* ir *Diapharm* tvirtina, kad byloje T-619/14 priimtos nutarties 47 ir 48 punktuose ir byloje T-620/14 priimtos nutarties 46 ir 47 punktuose preziumuodamas, kad nevienodos konkurencijos sąlygos gali rasti tik gamintojų, kurių sveikumo teiginiai priėmus Reglamentą Nr. 432/2012 buvo atmesti, atžvilgiu, palyginti su gamintojais, kurių sveikumo teiginiai pagal šį reglamentą buvo patvirtinti, bet ne gamintojų, kurių sveikumo teiginiai dar neįvertinti, atžvilgiu, Bendrasis Teismas rėmėsi klaidinga interpretacija, pagal kurią leidžiami vartoti sveikumo teiginiai ir dar neįvertinti sveikumo teiginiai turėtų būti traktuojami vienodai. Atitinkamai leidžiamų vartoti sveikumo teiginių ir atmetų sveikumo teiginių atveju aišku, kad jie gali arba negali būti vartojami, tačiau tokio paties teisinio saugumo nėra dar neįvertintų sveikumo teiginių atveju.
- 73 Trečia, galiausiai *Bionorica* ir *Diapharm* nurodo byloje T-619/14 priimtos nutarties 51–53 punktus ir byloje T-620/14 priimtos nutarties 50–52 punktus ir pažymi, kad Bendrasis Teismas klaidingai manė, jog tiek leidžiamiems vartoti ir atmestiems sveikumo teiginiams, tiek dar neįvertintiems sveikumo teiginiams taikomos normos yra pakankamai aiškos ir tikslios, o iš jų kylančios pasekmės gana numatomos. Iš tiesų, pereinamojo laikotarpio priemonės, taikomos dar neįvertintiems sveikumo

teiginiams, kurios, viena vertus, kiekvienu atveju implikuoja naują analizę, kuriai būdinga plati diskrecija vertinant mokslo įrodymus, o, kita vertus, gali lemti labai skirtingus, netgi priešingus, rezultatus visų pirma Vokietijos teismų praktikoje, nesukelia gana numatomų teisinių pasekmių.

- 74 Komisijos tvirtinimu, kadangi ieškinio pareiškimo momentu nei *Bionorica*, nei *Diapharm* nesivertė gamyba kaip maisto pramonės sektoriaus įmonės, nė viena iš jų negalėjo gauti apibrėžtos naudos iš galutinio leidimo vartoti teiginius apie maisto produktų, susijusių su botaninėmis medžiagomis, sveikumą, nes jos pačios nebuvo įtrauktos į maisto produktų, kurie gali būti reklamuojami vartojant šios rūšies teiginius, gamybą arba prekybą jais.
- 75 Pirmiausia, atsakydama į *Bionorica* ir *Diapharm* argumentą, kad Bendrasis Teismas klaidingai sutapatino leidžiamų vartoti ir dar neįvertintų sveikumo teiginių padėtį, Komisija nesutinka, kad Bendrasis Teismas bylose T-619/14 ir T-620/14 priimtų nutarčių atitinkamai 43 ir 42 punktuose tik nurodė, jog sveikumo teiginius buvo leidžiama vartoti abiem atvejais. Anot Komisijos, ši konstatuota aplinkybė yra teisinga teisės požiūriu atsižvelgiant į Reglamento Nr. 1924/2006 28 straipsnio 5 ir 6 dalis. Tačiau savaime suprantama, kad teisėtas sveikumo teiginių – leidžiamų vartoti ar dar neįvertintų – vartojimas suponuoja, kad kiekvienu konkrečiu atveju įvykdytos Sąjungos teisės aktų leidėjo šiuo tikslu nustatytos sąlygos. Be to, apeliančių argumentai dėl tolesnio galiojančios nacionalinės teisės taikymo tariamai neigiamo poveikio iš esmės skirti ne Bendrajam Teismui, o Vokietijos įstatymų leidėjui ir Vokietijos teismams bei Sąjungos teisės aktų leidėjui, kuris priėmė atitinkamas pereinamojo laikotarpio nuostatas.
- 76 Toliau atsakydama į apeliančių argumentą, kad Bendrasis Teismas klaidingai manė, jog leidus vartoti dar neįvertintus sveikumo teiginius jos galėjo gauti tik neapibrėžtos naudos ir tik ateityje, Komisija pažymi, jog apeliančės šiomis aplinkybėmis neginčijo, kad Bendrasis Teismas teisingai manė, jog leidimas vartoti sveikumo teiginius botaninių medžiagų atveju buvo aplinkybė, kuri nebuvo konkreti ir todėl negalėjo atitikti kriterijų, kylančių iš suformuotos jurisprudencijos, pagal kurią, jeigu suinteresuotumas, kuriuo ieškovas remiasi, susijęs su būsima teisine padėtimi, jis turi įrodyti, kad šiai padėčiai jau padarytas poveikis.
- 77 Vis dėlto *Bionorica* ir *Diapharm* manė, kad joms galėtų būti naudingas netgi atsisakymas leisti vartoti teiginius apie botaninių medžiagų sveikumą. Komisijos nuomone, šis argumentas, kurio jokia atveju negalėtų iškelti maisto produktų sektoriaus įmonė, norinti vartoti sveikumo teiginį, tiksliai parodo, kad apeliančės teikia reikšmę ne leidimui vartoti teiginius apie botaninių medžiagų sveikumą, o tik kokio nors sąrašo buvimui, kuris neabejotinai galėtų daryti poveikį kitų įmonių teisinei padėčiai, tačiau, atsižvelgiant į komercinę apeliančių veiklą, gali būti svarbus tik jų faktinei padėčiai.
- 78 Kalbant apie *Bionorica*, toks atsisakymas reikštų, kad maisto produktų sektoriaus įmonės nebeturėtų teisės vartoti šių teiginių, o dėl to *Bionorica*, kaip augalinių vaistų gamintoja, galėtų atsiplėšti nuo nepageidaujamų maisto produktų sektoriaus konkurentų. *Diapharm* atveju atsisakymas leisti vartoti teiginius apie botaninių medžiagų sveikumą, leidimas juos vartoti ar netgi tolesnis jų nevertinimas taip pat neturėtų jokio poveikio jų teisinei padėčiai, nes ši bendrovė bet kuriuo atveju gali užsiimti konsultavimo veikla.
- 79 Galiausiai Komisija prašo atmesti apeliančių argumentus, grindžiamus tariamu teisiniu nesaugumu dėl pereinamojo laikotarpio nuostatų taikymo, ir teigia, kad Bendrojo Teismo teiginius dėl teisinio saugumo, kuriuos ginčija apeliančės, visiškai patvirtina šioje srityje suformuota jurisprudencija.

Teisingumo Teismo vertinimas

– Dėl pirmojo pagrindo byloje C-596/15 P

- 80 Iš byloje T-619/14 priimtose nutarties matyti, kad net jeigu vertindamas *Bionorica* suinteresuotumą pareikšti ieškinį Bendrasis Teismas vadovavosi prielaida, kad ji yra maisto produktų gamintoja, jis nesirėmė šiuo *Bionorica* ginčijamu statusu, kai priėjo prie išvados, kad ji neturėjo suinteresuotumo pareikšti ieškinį.
- 81 Šiomis aplinkybėmis konstatuotina, kad pasekmės, kurias *Bionorica* išveda iš to, kad Bendrasis Teismas iškraipė su ja susijusias faktines aplinkybes, paremtos klaidinga byloje T-619/14 priimtose nutarties samprata, todėl šiuo klausimu jos pateikti argumentai atmestini kaip netinkami, nes jais remiantis ši nutartis negali būti panaikinta (šiuo klausimu žr. 2015 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirourgiko Kentro / Komisija*, C-506/13 P, EU:C:2015:562, 87 ir 88 punktus ir 2017 m. liepos 26 d. Sprendimo *AGC Glass Europe ir kt. / Komisija*, C-517/15 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2017:598, 63–65 punktus).
- 82 Todėl reikia atmesti pirmąjį byloje C-596/15 P nurodytą skundo pagrindą.

– Dėl trečiojo pagrindo byloje C-596/15 P ir antrojo pagrindo byloje C-597/15 P

- 83 Pirmiausia primintina, kad ieškovas turi įrodyti savo suinteresuotumą pareikšti ieškinį, kuris yra esminė ir pirmoji bet kokio ieškinio teisme sąlyga (šiuo klausimu žr. 1989 m. liepos 31 d. Nutarties *S. / Komisija*, 206/89 R, EU:C:1989:333, 8 punktą ir 2015 m. birželio 4 d. Sprendimo *Andechser Molkerei Scheitz / Komisija*, C-682/13 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2015:356, 27 punktą).
- 84 Ieškovo suinteresuotumas pareikšti ieškinį turi būti atsiradęs ir esantis ir negali būti susijęs su būsima hipotetine situacija. Šis suinteresuotumas, atsižvelgiant į ieškinio dalyką, turi būti pareiškiant ieškinį, antraip ieškinys būtų nepriimtinas, ir išlikti iki teismo sprendimo priėmimo, antraip nebūtų poreikio jį priimti (2015 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Mory ir kt. / Komisija*, C-33/14 P, EU:C:2015:609, 56 ir 57 punktai punktą ir juose nurodyta jurisprudencija).
- 85 Suinteresuotumo pareikšti ieškinį buvimas suponuoja, kad dėl savo rezultato ieškinys gali suteikti asmeninės naudos jį pareiškusiai šaliai (2007 m. birželio 7 d. Sprendimo *Wunenburger / Komisija*, C-362/05 P, EU:C:2007:322, 42 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija; 2008 m. balandžio 17 d. Sprendimo *Flaherty ir kt. / Komisija*, C-373/06 P, C-379/06 P ir C-382/06 P, EU:C:2008:230, 25 punktą ir 2015 m. birželio 4 d. Sprendimo *Andechser Molkerei Scheitz / Komisija*, C-682/13 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2015:356, 25 punktą). Tačiau suinteresuotumo pareikšti ieškinį nėra, kai palanki ieškinio baigtis bet kuriuo atveju negali suteikti ieškovui satisfakcijos (pagal analogiją žr. 2011 m. birželio 9 d. Sprendimo *Evropaiki Dynamiki / BCE*, C-401/09 P, EU:C:2011:370, 49 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 86 Šiuo atveju visų pirma byloje T-619/14 priimtose nutarties 38–43 punktuose ir 45 punkte ir byloje T-620/14 priimtose nutarties 38–42 punktuose ir 44 punkte Bendrasis Teismas pritarė Komisijos argumentui, kad *Bionorica* ir *Diapharm* negalėjo gauti jokios apibrėžtos naudos priėmus galutinį leidžiamų vartoti sveikumo teiginių sąrašą, nes iš esmės dėl taikomos pereinamojo laikotarpio tvarkos dar neįvertintų sveikumo teiginių padėtis yra tokia pat naudinga kaip ir leidžiamų vartoti sveikumo teiginių.
- 87 Tokiam pereinamojo laikotarpio ir galutinės tvarkos lygiavertiškumo konstatavimui negalima pritarti. Tiesa, kad, kaip Bendrasis Teismas nusprendė atitinkamai byloje T-619/14 priimtose nutarties 43 punkte ir byloje T-620/14 priimtose nutarties 42 punkte, leidžiami vartoti sveikumo teiginiai ir dar

neįvertinti sveikumo teiginiai iš principo gali būti vartojami prekybos maisto produktais tikslais, tačiau tai nekeičia išvados, kad šių dviejų kategorijų sveikumo teiginiams taikomi skirtingi reikalavimai ir jiems galioja nevienodos sąlygos.

- 88 Iš tiesų, Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnio 5 dalyje leidžiama iš principo visiems maisto verslo operatoriams vartoti leistinus sveikumo teiginius, įtrauktus į minėtą galutinį ir vienintelį Sąjungoje sąrašą, o dar neįvertinti sveikumo teiginiai, kuriems taikoma pereinamojo laikotarpio tvarka, pagal šio reglamento 28 straipsnio 5 ir 6 dalis turi visų pirma atitikti šį reglamentą ir jiems taikomas nacionalines nuostatas.
- 89 Tai, be kita ko, reiškia, pirma, kad, remiantis Reglamento Nr. 1924/2006 3 straipsnio antros pastraipos a punktu ir 6 straipsnio 1 dalimi, jokie sveikumo teiginiai negali būti dviprasmiški ar klaidinantys ir turi būti pagrįsti visuotinai pripažintais mokslo įrodymais. Antra, dar neįvertinti sveikumo teiginiai kiekvienoje valstybėje narėje taip pat turi atitikti nacionalinėje tvarkoje nustatytus reikalavimus. Vadinasi, atliekant jų patikrinimą kiekvienu konkrečiu atveju kyla pavojus, kad pasibaigus nacionalinei administracinei ir teisminei procedūrai dėl leidimo vartoti tokius teiginius gali būti gaunami skirtingi rezultatai ne tik skirtingose valstybėse narėse, bet ir vienoje valstybėje narėje.
- 90 Šiuo klausimu Komisija per Teisingumo Teisme vykusį posėdį nurodė, kad nacionalinės valstybių narių nuostatos skiriasi, visų pirma kiek tai susiję su botaninės medžiagos saugumu.
- 91 Pažymėtina, kad tokia pereinamojo laikotarpio padėtis, kuri tęsiasi neribotai net praėjus laikotarpiui, kuris pagal Reglamento Nr. 1924/2006 13 straipsnio 3 dalį turėjo baigtis vėliausiai 2010 m. sausio 31 d., neatitinka šio reglamento reikalavimų, suformuluotų jo 23 konstatuojamojoje dalyje, pagal kurią, siekiant užtikrinti darnų ir aukščiausius reikalavimus atitinkantį mokslinį sveikumo teiginių vertinimą, jį turėtų atlikti EFSA (šiuo klausimu žr. 2016 m. liepos 14 d. Sprendimo *Verband Sozialer Wettbewerb*, C-19/15, EU:C:2016:563, 41 punktą).
- 92 Atsižvelgiant į šio sprendimo 87–91 punkte išdėstytus argumentus, pažymėtina, kad byloje T-619/14 priimtos nutarties 47 ir 48 punktuose ir byloje T-620/14 priimtos nutarties 46 ir 47 punktuose Bendrasis Teismas savo motyvus grindė klaidinga prielaida dėl pereinamojo laikotarpio ir galutinės tvarkos lygiavertiškumo ir priėjo prie neteisingos išvados, kad nevienodos konkurencijos sąlygos gali rasti tik gamintojų, kurių sveikumo teiginiai buvo atmesti priėmus Reglamentą Nr. 432/2012 atžvilgiu, palyginti su gamintojais, kurių sveikumo teiginiai pagal šį reglamentą buvo patvirtinti, bet ne gamintojų, kurių sveikumo teiginiai dar neįvertinti, atžvilgiu.
- 93 Dėl byloje T-619/14 priimtos nutarties 45 punkte ir byloje T-620/14 priimtos nutarties 44 punkte Bendrojo Teismo konstatuotos išvados, kad *Bionorica* ir *Diapharm* suinteresuotumo pareikšti ieškinį nenaudai liudija aplinkybė, kad pereinamojo laikotarpio tvarka gali būti palankesnė nei galutinis sveikumo teiginių atmetimas atsižvelgiant į tai, kad Reglamentu Nr. 432/2012, kuriame sudarytas dalinis leidžiamų vartoti sveikumo teiginių sąrašas, Komisija patvirtino tik 222 iš daugiau kaip 2 000 patikrintų teiginių, pažymėtina, kad ši išvada klaidinga.
- 94 Laikantis tokio požiūrio reikėtų pripažinti, kad, kaip savo išvados 67 punkte nurodė generalinis advokatas, ieškovas turėtų suinteresuotumą pareikšti ieškinį dėl neveikimo, tik jeigu pati blogiausia įmanoma tokio ieškinio baigtis būtų vis tiek geresnė nei dabartinė padėtis.
- 95 Primintina, kad pagal šio sprendimo 85 punkte nurodytą suformuotą jurisprudenciją suinteresuotumo pareikšti ieškinį nėra tuomet, kai palanki ieškinio baigtis bet kuriuo atveju negali suteikti ieškovui satisfakcijos.

- 96 Šiuo klausimu pažymėtina, kad teisinio saugumo požiūriu net ir sveikumo teiginių atmetimas gali suteikti naudos ūkio subjektams, ketinantiems įžengti į maisto produktų ar maisto papildų rinką. Vienareikšmiškai apibrėžus iki tol neįvertinto sveikumo teiginio teisinį statusą, toks subjektas galėtų pritaikyti savo prekybos strategiją.
- 97 Šiomis aplinkybėmis, atsižvelgiant į šio sprendimo 87–96 punktuose konstatuotas Bendrojo Teismo klaidas, trečiąją byloje C-596/15 P nurodytą skundo pagrindą reikia pripažinti pagrįstu. Vadinas, byloje C-596/15 P pareikštas apeliacinis skundas tenkintinas.
- 98 Kalbant apie byloje C-597/15 P nurodytą antrąjį skundo pagrindą, pažymėtina, kad, kaip matyti iš *Diapharm* per procesą Bendrajame Teisme pateiktų dokumentų, tai yra konsultavimo įmonė, veikianti ir teiginių apie maisto papildų ar maisto produktų sveikumo srityje. Savo apeliaciniame skunde ji nurodo, kad į veiklą įsitraukia dar atitinkamų produktų koncepcijos rengimo ir kūrimo etapu ir savo klientams teikia, be kita ko, gaminių receptus, kuriais galima iš karto naudotis, pasiūlymus dėl pakuočių ir ženklinimo etiketėmis, pagalbą intelektinės nuosavybės teisės klausimais, siūlo išsamias prekybos ir reklamos strategijas.
- 99 Tačiau, kaip *Diapharm* patvirtino Teisingumo Teisme, jos veikla neapima nei maisto papildų ar maisto produktų gamybos, nei prekybos jais.
- 100 Kaip *Diapharm* tvirtina savo apeliaciniame skunde, ji patiria žalą dėl to, kad Komisija nepriima galutinio teiginių apie botaninių medžiagų sveikumą sąrašo, nes dėl šios priežasties sumažėjo jos paslaugų paklausa ir taip ji netenka nemažai pajamų. Nesant šio sąrašo, *Diapharm* negali teikti patikimų konsultacijų dėl potencialių prekybos maisto papildais arba maisto produktais galimybių.
- 101 Šiuo atveju negalima pripažinti, kad *Diapharm* įrodė savo suinteresuotumą pareikšti ieškinį, nes, remiantis šio sprendimo 85 punkte nurodyta jurisprudencija, ji negali gauti jokios asmeninės naudos iš tolesnio EFSA atliekamo teiginių apie botaninių medžiagų sveikumą vertinimo ir paskesnio galutinio leidžiamų vartoti sveikumo teiginių sąrašo priėmimo.
- 102 Iš tiesų, kaip ūkio subjektas, veikiantis maisto papildų arba maisto produktų gamybos ir prekybos jais proceso pradžioje, pati *Diapharm* negali vartoti atitinkamų teiginių ir tiesiogiai nekonkuruoja su šiuos teiginius vartojančiais subjektais.
- 103 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos byloje T-620/14 priimtose nutarties 55 punkte konstatuodamas, jog *Diapharm* ieškinys dėl neveikimo atmestinas ir dėl suinteresuotumo pareikšti ieškinį nebuvimo.
- 104 Tokiomis aplinkybėmis byloje C-597/15 P nurodytą antrąjį pagrindą reikia pripažinti akivaizdžiai nepagrįstu.

Dėl trečiojo pagrindo byloje C-597/15 P

- 105 Nurodydama trečiąjį pagrindą *Diapharm* tvirtina, kad Bendrasis Teismas klaidingai nusprendė, kad jos, kaip konsultavimo įmonės, veikla neturi pakankamos sąsajos su atitinkamų maisto produktų gamyba, todėl ji neįvykdo tiesioginės sąsajos sąlygos, kuri lemia jos *locus standi*.
- 106 Šiuo klausimu primintina, kad, remiantis Teisingumo Teismo jurisprudencija, suinteresuotumas pareikšti ieškinį ir *locus standi* yra atskiros priimtinumo sąlygos, kurias fizinis ar juridinis asmuo turi įvykdyti kumuliatyviai, kad galėtų pateikti ieškinį dėl neveikimo pagal SESV 265 straipsnio trečią pastraipą (pagal analogiją žr. 2015 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Mory ir kt. / Komisija*, C-33/14 P, EU:C:2015:609, 62 punktą).

- 107 Atsižvelgiant į tai, kad dėl byloje C-597/15 P nurodyto antrojo pagrindo atsakyta, jog Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos nusprenddamas, kad *Diapharm* neturi suinteresuotumo pareikšti ieškinį, nereikia nagrinėti trečiojo skundo pagrindo.
- 108 Vadinasi, reikia atmesti byloje C-597/15 P pareikštą apeliacinį skundą.

Dėl ieškinio Bendrajame Teisme

- 109 Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirmą pastraipą, kai apeliacinis skundas yra pagrįstas, Teisingumo Teismas Bendrojo Teismo sprendimą panaikina. Jis gali pats paskelbti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima daryti, arba grąžinti bylą Bendrajam Teismui.
- 110 Šioje byloje Teisingumo Teismas mano, jog turi reikiamos informacijos, kad galėtų priimti galutinį sprendimą dėl nepriimtimumo grindžiamo prieštaravimo, kurį Komisija pateikė per byloje T-619/14 vykusį procesą pirmojoje instancijoje.
- 111 Komisija iš esmės nurodė tris nepriimtimumo pagrindus, grindžiamus tuo, kad ieškinys neturi teisėto dalyko, *Bionorica* neturi suinteresuotumo pareikšti ieškinį ir *locus standi*.
- 112 Pirmiausia reikia išnagrinėti Komisijos pareikštą nepriimtimumo pagrindą, grindžiamą tuo, kad *Bionorica* neturi suinteresuotumo pareikšti ieškinį.
- 113 Kaip matyti iš *Bionorica* Bendrajam Teismui pateiktos medžiagos, būtent iš jos ieškinio 13 ir 29 punktų ir jo 8 ir 9 priedų, ir iš jos paaiškinimų Teisingumo Teisme, ieškinio pareiškimo metu ji nesivertė gamintojo veikla Sąjungos maisto produktų arba maisto papildų rinkoje. *Bionorica* gamina augalinius vaistus, kurie nenumatyti Reglamento Nr. 1924/2006, skirto tik teiginiams dėl maisto produktų sveikumo, nuostatose.
- 114 Tiesa, *Bionorica* teigia, kad, atsižvelgiant į tai, kad ji dalyvauja augalinių vaistų, kurių sudėtyje yra tų pačių botaninių medžiagų kaip numatytosios dar neįvertintuose sveikumo teiginiuose, rinkoje, ji yra pasirengusi žengti į maisto papildų rinką, jeigu bus patvirtinti nagrinėjami sveikumo teiginiai.
- 115 Vis dėlto paprasto ketinimo pareiškimo, jeigu jis susijęs su būsima ir neapibrėžta situacija, nepakanka, kad, kaip nurodyta šios sprendimo 84 punkte cituojamoje jurisprudencijoje, būtų galima pagrįsti atsiradusį ir esantį *Bionorica* suinteresuotumą pareikšti ieškinį (šiuo klausimu taip pat žr. 2013 m. birželio 20 d. Sprendimo *Cañas / Komisija*, C-269/12 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:415, 16 ir 17 punktus).
- 116 Vadinasi, nėra reikalo nagrinėti kitų Komisijos pareikštų nepriimtimumo pagrindų ir reikia atmesti byloje T-619/14 *Bionorica* pareikštą ieškinį kaip nepriimtina.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 117 Pagal Procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra pagrįstas ir pats Teisingumo Teismas priima galutinį sprendimą byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas. Pagal šio reglamento 138 straipsnio 2 dalį, taikomą apeliacinėse bylose pagal jo 184 straipsnio 1 dalį, jeigu byloje yra kelios pralaimėjusios šalys, Teismas sprendžia, kaip turi būti paskirstytos išlaidos.

- ¹¹⁸ Kadangi *Bionorica* apeliacinis skundas buvo patenkintas, bet jos ieškinys dėl neveikimo atmestas, *Bionorica* ir Komisija padengia savo bylinėjimosi išlaidas, patirtas pirmojoje instancijoje ir apeliaciniame procese.
- ¹¹⁹ Kadangi Komisija prašė priteisti iš *Diapharm* bylinėjimosi išlaidas ir apeliantė pralaimėjo apeliacinę bylą, pastaroji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

- 1. Panaikinti 2015 m. rugsėjo 16 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo nutartį *Bionorica / Komisija* (T-619/14, nepaskelbta Rink., EU:T:2015:723).**
- 2. Atmesti byloje T-619/14 *Bionorica SE* pareikštą ieškinį dėl neveikimo kaip nepriimtina.**
- 3. Atmesti byloje C-597/15 P pareikštą apeliacinį skundą.**
- 4. *Bionorica SE* ir Europos Komisija padengia savo bylinėjimosi išlaidas, patirtas pirmojoje instancijoje byloje T-619/14 ir apeliaciniame procese byloje C-596/15 P.**
- 5. *Diapharm GmbH & Co. KG* padengia apeliaciniame procese byloje C-597/15 P patirtas bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.